

SZARVASI ÚJSÁG

A KERESZTÉNY NEMZETI POLGÁRSÁG LAPJA.

ELŐIRÁZTÁSI ÁR:
 Egész évre 360 k.
 Fél évre 180 k.
 Negyedévre 90 k.
 Egyes szám 6 k.

Felelős szerkesztő: Dr. SALACZ ELEMÉR. — Felelős kiadó: GULYÁS PÁL.
 Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földművesek Pártköre.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: III. K. BELICZEY-UT 115. SZÁM.

Hirdetések ára sora
 2-50 K, Apróhirdetés 10 szög 50 K,
 Hivatatos hirdetések garmond sora 10 K, Nyílt-tér soronként 20 korona.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN REGGEL.

Az új vármegye.

A nemzetgyűlés kormányzó pártjait s az egymást eddig váltogató kormányokat így is súlyos mulasztás terheli a miatt a roppant ellentmondás miatt, amely a legszélesebb demokratikus választójog alapján összeült törvényhozás s a régi, elavult, szűk társadalmi korlátok között mozgó törvényhatósági képviselvek között szükségképpen előállott, s amelyből a nemzetgyűlésnek és a mai törvényhatóságoknak oly sok és ismételtelen oly súlyos összeütközése támadt egymással. Ez nem is csoda, hiszen egészen más társadalmi és politikai erőtfényezőkké állanak a nemzetgyűlés pártjai és többsége mögött, mint melyeknek a mai törvényhatósági bizottságok születésüket, összetételüket és a hatalmukat köszönhetik. Ezt az ellentmondást, ezt a nagy szakadékot két éven át fenntartani politikai és kormányzati szempontból egyforma hiba volt. Politikai szempontból azért, mert így az egész hatalmas áramlat, mely a nemzeti és keresztény irányzatot életre hívta, megállt a vármegyék kapuja előtt s nem tudta birtokba venni és a maga

képére formálni azt a politikai erőt, amelyet a törvényhatóságok jelentenek s így nem tudott közigazgatásilag és kormányzatilag közvetlen kapcsolatba jutni azokkal a társadalmi rétegekkel, amelyekre támaszkodik kormányzati szempontból, hiba volt a reform késedelme, mert a mai állapot hova tovább egyre jobban megnehezítette a harmonikus együttműködést a nemzetgyűlés, a kormány és a közigazgatás között nem a pártérdek, de a közérdek és az egyetemes kormányzati érdekek rovására.

Ennek a helyzetnek tehát véget kell vetni minél előbb. Nem úgy, hogy a törvényhatóságok szervezetét is a legáltalánosabb, legradikálisabb választójog kísérleti alanyává tesszük, de úgy, hogy az országgyűlési választójog mai tulzásait lenyesegetjük s a demokratizált törvényhatósági választójoggal összhangba hozzuk.

A magyar vármegyéknek s azoknak a társadalmi és politikai tényezőkké, melyek ma a vidéki közigazgatási szervezetet kezükben tartják, meg kell érteniök, hogy régi pártérdekek vagy egészen kicsinyes osztályérdekek nem

lehetnek irányadók a közigazgatás készülő reformjánál. Akik a demokrácia tulzásait s a demagógiát olyan előszeretettel emlegetik, ne feledkezzenek meg róla, hogy van más veszedelm is, a mely a vármegyék és városi törvényhatóságok nemzeti hivatását nem kevésbé fenyegeti. Akik tudják, hogy a virilizmus jogán hogyan került egész vármegyék és városok közigazgatási élete, roppant fontos gazdasági érdekeikkel együtt, az elhatalmasodott zsidó bérlő és birtokososztály és a kális zsidóértelmiség hatalma alá, hol akarják keresni az egyensúlyt ezzel a folyamattal szemben, ha nem a parasztértelmiség és a kisiparos-társadalom soraiban?

Ezek a társadalmi osztályok képviselik ma az itt-ott még megmaradt keresztény közepebirtok mellett a gazdasági és politikai tekintetben független keresztény magyarságot. Helyet nem juttatni nekik olyan testületekben, melyeknek működése az ölgfontosabb anyagi és szociális érdekeikbe oly mélyen nyúl bele, nemcsak nemzeti, de kormányzati szempontból is megbocsáthatatlan hiba volna. És hiba volna éppen

a konzervatív politika szempontjából, amelynek éppen ezekre a rétegekre kell építenie, mert ezek nélkül fából vaskarika volna.

Villanyvilágításunk.

A szóval már alig jellemezhetően nyomoruságos villanyvilágításunk ügyében a múlt héten több tárgyalás folyt Mezőtúr városával, ahonnan az áramot — kapnánk, ha volna.

A tárgyalások eredményéből közöljük a következőket:

A múlt hó 25-én tartott tárgyaláson a mezőtúri telep üzemező vezető főmérnöke kijelentette, hogy f. hó 10-éig a telep oly állapotban lesz, hogy a világítást zavartalanul lesz képes szolgáltatni. Miután ezt Mezőtúr városa nevében a polgármester is garantálta, a következő megállapodás jött létre Mezőtúr és Szarvas között. Üzemzavar esetén teljes paritás alapján Mezőtúrt és Szarvas felváltva kapcsolják ki a világításból. Ennek megszegése esetén Mezőtúr 100000 koronát fizet Szarvasnak. A szarvasi telep állami telefonnal is felszerelendő s a telep irodája esti 10 óráig állandóan ügyeletet szolgáltatni tartozik végezni. Azok az általány fogyasztók, akik december hó 31-ig jelentkeznek, az árammérő órákat, ha azt az osztó tábla mellett helyezik el, 9000 koronáért kapják, mely összegben a felszerelési költség is benne van. E kedvezményes árt a jelentkezés alkalmával azonnal egy összegben kell lefizetni. Az így felszerelt árammérő órák nem Mezőtúr, de Szarvas tulajdonát képezik és a megváltások ennek összegébe be nem számíthatók. Az ilyen új órák előfizetők fenntartási díját nem fizetnek 10 évig és lámpáik számára való tekintet nélkül kérhetik az órákat.

Ezen megállapodások alapján a szarvasi villanyos bizottság javasolni fogja a képviselőtestületnek, hogy az órák bérlők hektowattóránként 10 koronát, az általányosok pedig 26 gyertyafényű lámpáért havonként 360 koronát fizeszenek és pedig okt. 1-től visszamenőleg.

Ehhez csak egy most a megjegyzésünk. A terhek visszamenő-

leges felemelését általában nem tarthatjuk helyesnek, igazságosnak és jelen esetben annál kevésbé a közönség érdekében valólnak, mert hiszen Mezőtúr éppen októbertől kezdve nem hogy rendesen, de sokszor napokon át a hó harmadrészén át nem adott áramot és így visszamenőleg nemhogy felemelt díjat, de a hónap azon részére, melyen át villanyt nyem adott, még a rendes díj fizetését sem követelheti jogszertien, nem különsképpen az általányfogyasztóktól, de az órásoktól sem, mert hiszen az áram szolgáltatás elmaradása ezeket is költségbe verte az által, hogy egyéb világitó szerek beszerzéséről kellett gondoskodniok.

Reméljük, hogy — különösen az általányfogyasztók érdekében — képviselőtestületünk a villanybizottság javaslatának tárgyalásánál ezeket a szempontokat is figyelembe fogja venni.

Pártélet

Mezőbizottsági tagok választása. A szarvasi kisgazdák és földművesek pártkörének választmánya múlt hó 26-án, vasárnap d. e. rendkívüli választmányi ülést tartott, amelyen folyó ügyek elintézése után jeltől a megüresedett mezőbizottsági tagsági állásokra. A jelölés az intelligenciával és az iparossággal megegyezés alapján a következő:

I. ker. (Itt szavaz az V. kötlk. Szavazóhely Piliszkai iskola). Jelöltek: Molnár János tanító. Simon András iparos.

II. ker. (Itt szavaz a III. és VI. kötlk. Szavazóhely: Községháza. Jelöltek: Dr. Belopotoczky György orvos, Janurik János kg. (örményzugi) Kondacs András kg., Sinkovics János kg.

III. ker. (Itt szavaz a II. és IV. kötlk. Szavazó hely: Pataki János iskola). Jelöltek: Oszterland (nyula) iparos. Pataki János tanító

Mint ahogy a választmány jelölését a pártértekezlet is elfogadta és így az párthatározat erejével bír, felkelti a pártelnökség a kisgazdákat, a jelölés szerint szavazzanak és a választásban minden kisgazda-választó részt vegyen.

A választás napja f. évi dec. hó 2-ika, szombat. A szavazás d. e. 9 órakor kezdődik és d. u. 4

óráig tart.

Miután a választmány jegyzőjévé Pataki Jánost megválasztotta, az ülés véget ért.

*
Itt említiük meg, hogy a fenti jelöléssel szemben, értesítésünk szerint, a II-ik kerületben egy ad hoc liberális blokk alakult, amely Janurik János és Sinkovics János helyett Dr. Fischbein Somát és Tákos Lajost akarja beválasztani.

Az I-ső kerületben fellép Dr. Tóth Pál orvos is, a II-ik kerületben pedig Áts Nagy Ferenc járásbírósi elnök.

Rendes választmányi ülés.
A pártkör választmánya december havi rendes ülését f. hó 3-án, vasárnap délelőtt tartja meg.

HIREK.

Mezőgazdasági tiltanfolymat

szándékozik rendezni a földmíveléstügyi miniszterium Szarvason is úgy, mint ugyszólva minden nagyobb községben.

A tanfolyam célja a többtermelést szolgáló mezőgazdasági ismereteknek gyarapítása. Az kétségtelen, hogy csakis a tudás tesz képessé minket a jónak és helyesnek nemcsak megértésére, hanem követésére is s az is bizonyos, hogy a többtermelést csakis elegendő mezőgazdasági ismeretekkel oldhatjuk meg.

A tanfolyam díjtalan s így még a legszegényebbeknek is hozzáférhető.

A tanfolyam kezdete, ha elegendő jelentkező lesz, decz. 15. Tart a téli hónapok alatt március első feléig.

A tanfolyamon minden gazda részt vehet, és az a Kisgazdapárt tanács termében tartatik. A tanfolyam látogatása a beiratkozókra kötelező. Beiratkozni lehet a Kisgazdapártban kedden és pénteken délelőtt és Vasárnap délután.

A beiratkozások decz. 10-ig tartanak.

Ez ügyben mindenkinek községgel szolgál felvilágítással Páll Béla gazd. tanár 1. 93 szám alatti, illetve a fent jelzett időben a Kisgazda pártban.

— **Észtűvő.** Kondacs András ev. tanító holnap délután 3 óra-

kor, tartja esküvőjét Melich Juczikával az ó-templomban.

— **Választási einökök.** A szabmai megbízottságitag választásoknál az I. körletben Dr. Havár Gyula, Molnár János, a II. körletben Dr. Mázor Elemér, Biki Nagy Imre a III. körletben Dr. Fuksz Béla, Dr. Benczur Vilmos lesznek a választási elnökök, illetve h. elnökök.

— **Halálozás.** Müller Károly, a „Szarvasi Hirlap” felelős szerkesztője tegnap délelőtt elhunyt. Temetése ma délután 1/3 óraor lesz.

— **Karácsonyi vásár.** A jótékony célú karácsonyi vásár december hó 10-én délután 3 óraor nyílik meg a főgimnázium tornacsarnokában s tart a vásár december hó 11 és 12-én délelőtt 9—12-ig s délután 3—6 óraig. A rendezőség a közönség szórakoztatására mindenféle ötletes látványosságokat rendez. A Luther Árvaház vezetősége ez uton kéri fel azokat, akik házi iparcikkek (seprű, lábtörő, szakajtó) előállításával foglalkoznak sziveskedjenek Kello Gusztáv telkés urnát jelentkezni. A karácsonyi vásárra szóló természetbelei vagy pénz adományokat közszönettel fogad Kello Gusztáv és Lányi urhölgyek.

— **Kasszinói közgyűlés.** A szarvasi uri kasszinó f. hó 10-én, vasárnap délután 3 óraor a kasszinó helyiségében közgyűlést tart, melyen megújítják a tisztí kart.

— **Uj lakásügyi miniszteri biztos.** A gyulai lakásügyi kerület eddigi miniszteri biztosa, dr. Brandt Vilmos főispán ur lemondása folytán ezen megbízatása alól felmentetvén, a kerület lakásügyi miniszter biztosául a népjóléti és munkaügyi miniszter ur öngyméltósága Várady-Szakmári Arisztid nyugalmazott kir. kuriai bír. gyulai lakost nevezte ki. A kinevezett miniszteri biztos közhírré teszi, hogy a hivatalát folyó hó 17-én átvette és hivatalos helyisége Gyulán, Árpáduca 20. szám alatt van. Közli az érdekeltekkel azt is, hogy folyamatosan levő lakásügyekben informálás, közbenjárás végett senkit sem fogad, egyéb tudakozódások és panaszok előterjesztése végett pedig kizárólag csak minden hétfőn, (ha ez ün-

nép, a következő hétköznapon) délelőtt 9 órától 12 óraig jelenhetnek meg hivatali helyiségében az érdekeltek.

— **Minden szabónak szabónőnek.** Nélkülözhetetlen ujdonság. Csoda gonbl (törv. védve) bármilyen kelméből, selyemből szövötől, posztó-ból. A kétrésznek egymásba való nyomással igen szép gonbot állíthatunk elő. Kapható lapos és feldomboru minőségben, mivel fémből van készítve Rendkívül tartós, minden nagyságban 5 millimétertől 2 centiméterig, kaphatók. Három legjobb márká. Köhínor, Merlitzko prim, nyomos (patent) kacsok, legjobb gyártmányok minden nagyságban, fehér és fekete színben és a csodagonbok kaphatók, nagyban és kicsinyben kérjen árjegyzéket még ma, Utazók és viszontelárúsítók felvételnek. Mátyási Gusztáv, nagykereskedése, Budapest, IV. Károly-körút 8. III.

Egyház. Iskola.

* **Esti istentisztelet.** A szarvasi ev. egyház ez évben is ádvnti isteni tiszteleteket rendez 5 óra kezdettel az ó templomban. Az első esti istentisztelet december 7-én d. u. 5 óraor lesz az ó-templomban. Az istentiszteleteken vendégszónokok fognak beszélni. A csütörtöki, tehát az első esti istentiszteleten Dr. Csengődy Lajos püspöki másodkészsé beszé. Az istentiszteletek végén offertórium lesz az árvák karácsonyára.

SPORT.

Angol-Magyar—Turul S. E. 2:0 (1:0) Bíró: Stampfer. Hungária-uti pálya.

Kevés egyesületet ért olyan megtiszteltetés mint sport klubunkat, hogy ott, ahol a sport legmagasabb fokon áll, Budapestén játszhasson az MTK pályán. Nem mulaszthatjuk el, hogy köszönetet ne mondjunk Halász Jenőnek, ellenfeleünk kiváló intézőjének, ki nek nagy része van benne, hogy a mérkőzés létrejöhetett s ki oly sporszerűen járt el, hogy dacára az óriási emberanyagának ami rendelkezésére állt a betegetek leszámítva a legjobb együttest állította ki.

Az Angol-magyarok együttese bármely I. oszt. csapatoknak méltóellenfele, játékosai, dacára különböző klubokban játszanak bajnoki mérkőzést, a csapat egyiségi, ami a legfőbb kellék. La-punk terjedelme nem engedi, bár-hogy szeretnők részletesen ismer-tetni ellenfeleink tagjait, rövid-ezen mégis foglalkozunk velük. Kezdjük mindjárt a kapuvédővel, Kropacsokkal az MTK válogatott kapuvédőjével. Ha ó egészséges és nincs a sérült listán, más nem véd a válogatott csapatban, a merre az MTK turái kiterjedtek mindenütt fogalom volt „Kropa”. Az ellenfél megbecsülésére valli, dacára, hogy azóta megoperáltak, mégis védett, holott az MTK bajnoki matchein nem veit részt. Singer, Kocsis többszörös válogatagatott. Utóbbi vasárnap is ját-szott, hogy a csatársorban néz-ük jelíneket a vasasok kifutó centerét, Jatkovichot az FTC első csapatának jobbszélsőjét, vagy a Spitz-Beliák szárnyat.

Ily csapatall szemben ilyen eredménnyel végezni erkölcsi siker a vidéknek annak a Club-nak ameiyy az első saionst ját-szotta végig „ott is sikerrel”. Támogatni is keli minden erő-ből ezen Club vezetőségének törekvéseit, mert ez csak dicső-séget szerezhet a városnak. Az ellenfél technikai fölényt eljen-súlyozták lelkesedésükkel s ha nem a szél ellen dolgoznak az I. féldőben „a nagy pálya az idegen környezetet” dacára szebb eredményről számolhatnák be. Hibátlanul látta feladatát a köz-vetlen védelme. Rágyanszky ei-sőranguan védett, Bencsik élel-nek legszebb játékát produkálta Majerik okos beosztással dolgo-zott, Konyecsnyi óvatosan körül-tekintően játszott. A csatársor-ban elsőrangú volt Liska, Dolesch Marosi trió, míg Podani csak a II féldőben volt jó. Szép lövést küldött kapura, melyet Kropa-csek fényesen védett.

A borzasztó hideg idő és az orkánserű metsző szél nagyban befolyásolta a játékot, ez eleh játsza kétszerez erővel dolgoz-tak, hogy ellentudjanak állani a sorozatos támadásoknak. Sikerült is elleni állani, mert eredményt csak a féldő 32 percében érték el.

A II. féldőben a miénk is kiveszik részüket a tainadások

Liska, Doiesch, Marosi állandóan vezetnek támadást Doiesch tiszahelyzetből fölé lő.

A második goalt Spitz leadásából Bellagh rugta a 28 percben.

Stamper személyében elsőrangú bírót ismertünk meg, reméljük, hogy viszont látjuk Szarvason. Az utazásról és a banketról legközelebbi számunkban írunk.

Megérkezett

a szebbnél-szebb gyermekjáték a legkedvesebb karácsonyi ajándék gyermekeknek. Kapható (üzletihelyiség hiányában) lakásomon, II. ker. Kossuth Lajos-utca 54. alatt, az ort. zsidó-imaház udvarában. (szombat kivételével) mindennap. Ugyanott jó szemüvegek és szép karácsonyfadíszek is kaphatók. **Klein József** bazáros. 1—3

Egy ruhaszekrény

eladó Medvegy Mátyásnál III. ker. 115. sz. (Lusztig-ház.) 1—3

Nőtlen TIMÁRSEGÉDET ki a zsirós-borkészítésben, különösen pedig a faragásban tökéletesen jártas, állandó munkára azonnali belépésre keres. **RÓZSA MIKSA OROSHÁZA.** 1—2

Grünstein Antónia

orosházi női divatterme eredeti párisi modellek után készíti plüss-, bársony- és velourköpenyeket, szövet- és velourchiffon ruhákat, estélyi toilleket és menyasszonyi kellékeket saját jól felszerelt raktárából vagy hozott anyagokból. Vidékieknek azonnali próbál. 2—3

Tudja, hogy hol lehet a legolcsóbb és a legjobb

szappanfőző szótát kapni?

BERKOVITS R. cégnél.

PETROLEUM

kapható nagyban és kicsinyben.

legolcsóbban

Berkovics

R. cégnél

2—7

Eladó

Szántóföld: Szarvason 12 hold tanya épületekkel.

Szarvason: 9 hold épületek nélkül.

4 hold föld felerészbeh herével bevetett.

Mezőtúron 23 magyar hold **KERES megvételre** boros hordókát 50 literől felfelé.

Lévay Balázs szarvasi ingatlan forgalmi irdója, II. ker. Vak-utca 184/a. sz. a. 1—*

NYILAS IMRE

gépműhelye és gépraktára SZARVAS.

A legmesszebb menő felelősség mellett vállalom és végzem az összes gyári, malmi és gazdasági gőzgépek, gőzkazánok átalakítását, szerelését és javítását. Gőzkazánokat hivatalos nyomtatás alá előkészítek, törött géprészek autogénehesztését és hengerek fúrását végzem. Készítek vasajtókat, sűrítéskéteket és minden e szakmába vágó munkákat. Háztartási lakatos munkákat sürögően elintézek. **Ópraktárámból** az összes gazdasági gépek előnyösen beszerezhetők. Ha gépet eladni vagy venni akar, forduljon bizalommal hozzám. — Mindenféle műszaki cikkek beszerezhetők. — Tanácsokat felveszek. 5—52

KISASSZONY vagy fiatal ember irodában alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóban.

Hordók Uj és használt boros hordók kaphatók **Berkovics R.** cégnél. 3—7

Minden féle ócska vasat vesz Baginyi lakatos II. Bem-utca 212. sz. Kész üstház és tüzhely is kapható. 35—26

Zsidos Tanintézet

BUDAPEST, VII. DOHÁNY-UTCA 84. TELEFON: JÓZSEF 124—47.

A legjobban készít elő magánvizsgákra. 11—14

Értesítés.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, hogy

butor szükséglet

Szarvason, a Piac-téri, volt Fischbeinféle üzlet raktárából szerezhethi be a legolcsóbb árak mellett. Nagy választékban kapható mindenféle keményfa hálószoba berendezés, búttak, kóris, cseresznye, tölgyes vörösfenyőfa, sőtét és világos mahagoni kóris butorok, konyha berendezések, kerek hajlított székek, hinta székek, mosdók, fotelek, zsurasztalok, sezlonok, diványok legnyugabb raktára. Szives pártfogát kér

23—26 **Stern Simon.**

Gőzkazánok készítése.

Uj tüszekrényt, uj csőfalat és mindenféle kazánok munkák készítését vállalja

NYILAS IMRE

gépműhelye és az összes lakatos munkák ipartelepje Szarvason.

Továbbá mindenfajta mérleget és súlyok javítását és hitelesítését. 23—*

Lakodalmi költséghedények

(tányérok, tálak, evőszék-
közök, üvegek, poharak
stb.) korlátlan mennyiségben a legjutányosabb árakon kaphatók

Gross Sándor

üveg- és porcellánkereskedésében, Kossuth-tér. Ugyanott állandóan duosan felszerelt raktár üveg, porcellán, fém és egyéb ajándék tárgyakban, lámpákban, tükrökben 7—?

Épület üvegezési

Képfeliratozás

Hangszerek, Zongorák, Gramofonok

Minden hangszernéked jótállást vállalunk

hangszergyár

Királyi udvari

STERNBERG

BUDAPESTEN, RAKÓCZI-UT 60/c.

száma saját ártábláján.

Ég meg azonnal, hogy MILYEN hangzere van ezeké-
gés mit arról. DITJALANUL. NEM OLVASUNK ÁRTÁBLÁKAT, HA ERŐN U-
NEM ÉRTÉKELJÜNK. JUTÁNYAN ÜLÁRÁBLÁK. GRAMOFON-
LAPJÓNSÓRÓKAR. Ágályuk hangmérnök. INGYEN 10—30
börmentre tudjunk missiójegyzéket.

Ügyes fia tanulóknak felvételik. lapunk nyomdájában.